Postadres
Postbus 8258
3503 RG Utrecht

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

T (085) 077 20 00
E info@actiz.nl
www.actiz.nl

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Aan: Formateur R. van Zwol,
G. Wilders, D. Yesilgöz, P. Omtzigt, C. Van der Plas

Afschrift aan:
Demissionair minister C. Helder,
De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Onderwerp: Bezuinigingen ouderenzorg

Datum
23 mei 2024

ons kenmerk
FH/24u.0104

in behandeling bij
Frank Hagelstein

doorkiesnummer
06 150 30 610

pagina
1/3

Geachte heer Van Zwol, heer Wilders, mevrouw Yesilgöz, meneer Omtzigt en mevrouw Van der Plas,

Graag feliciteer ik u met het Hoofdlijnenakkoord *Hoop, lef en trots*, dat u op 16 mei heeft gepresenteerd. Het is van groot belang dat een missionair kabinet zo snel mogelijk aan de slag gaat met de grote uitdagingen die voor ons liggen. Waarbij wij u specifiek aandacht vragen voor de gevolgen van de vergrijzende samenleving die in onze sector volop merkbaar zijn. De aankomende vijf jaar gaat 30% van de medewerkers in onze sector met pensioen, terwijl de verwachte instroom van nieuwe medewerkers rond de 15% ligt. Nu al staan 22.000 mensen op de wachtlijst voor het verpleeghuis. Alle reden om gezamenlijk de schouders te zetten onder toekomstbestendige zorg voor ouderen, zodat voor de meeste kwetsbaren een plek in het verpleeghuis beschikbaar blijft.

Integrale aanpak vergrijzingsvraagstuk
Wij hopen met u te kunnen werken aan een integrale aanpak van het vergrijzingsvraagstuk. Wij constateren dat afspraken hierover het hoofdlijnen-akkoord niet hebben gehaald, maar het kan niet anders dan dat hier in een kabinet met vakministers volop aandacht voor is. En dit is hard nodig, want de zorg voor ouderen en chronisch zieken staat onder grote druk. Het is daarom noodzakelijk om volop te investeren in het sociaal domein, krachtige wijken, de eerstelijnszorg - waaronder preventie - en betere opleiding en beloning van mensen in de zorg. Gelukkig zijn dit veelal zaken waar u in het hoofdlijnenakkoord aandacht voor heeft. Hierin trekken wij graag samen met u op.

Forse bezuinigingen vanaf 2025
Na bestudering van de budgettaire bijlage van het hoofdlijnenakkoord hebben wij echter een zorg over de door u uitgesproken intenties. In uw uitingen geeft u blijk te investeren in de zorg voor ouderen, het tegendeel blijkt uit de budgettaire bijlage. Rutte 4 was voornemens forse bezuinigen door te voeren op de Wlz-zorg voor ouderen vanaf 2024. Wat ActiZ betreft waren deze bezuinigingen zonder vastgesteld beleid onacceptabel. Als gevolg van rechtszaken tegen zorgkantoren, demonstraties in Den Haag, vele gesprekken en diverse Kamerdebatten heeft het

kabinet Rutte 4 op Prinsjesdag 2023 kenbaar gemaakt de bezuinigen voor 2024 te schrappen met het ontbrekende beleid als reden.

De voorlopige kaderbrief Wlz van 15 april 2024 bevat voor 2025 opnieuw bezuinigingen ter hoogte van 615 miljoen.

Tabel 1: Effect maatregelen op Wlz-uitgaven (prijspeil 2021)

bedragen x € 1 miljoen		2025	2026	2027	2028	Struct.
1	Taakstelling Wlz-behandeling	– 170	– 170	– 170	– 170	– 170
2	Meerjarige contracten met budgetafspraken	– 245	– 135	– 135	– 135	– 135
3	Doorontwikkeling kwaliteitskader	– 200	– 350	– 350	– 350	– 350
4	Totaal	– 615	– 655	– 655	– 655	– 655

Daarnaast geeft demissionair minister Helder aan de herverdelingsmiddelen voor 2024 (310 miljoen) niet in te zetten waarvan 77 miljoen structureel wordt gekort op het Wlz-kader. De Tweede Kamer heeft de Wlz-Kaderbrief controversieel verklaard met als doel de bezuinigen voor 2025 en verder terug te draaien.

In uw budgettaire bijlage geeft u echter aan de huidige begrotingsstanden als uitgangspunt te nemen. Voor de Wlz-zorg is dat een stand van bijna -700 miljoen in 2025. U heeft in het hoofdlijnenakkoord geen geld vrij gemaakt om deze bezuinigen ongedaan te maken. Hiermee gaat u wat ons betreft in tegen de uitdrukkelijke wens van de Tweede Kamer. Ook plaatst u de sector voor een onmogelijke opgave. Het doorvoeren van een bezuiniging van -700 miljoen in 2025 waar beleid voor ontbreekt is niet uitvoerbaar.

Meerjarige bezuinigingen
Naast de hierboven benoemde bezuinigen, maakt u ook de meerjarige bezuinigingen van het kabinet Rutte 4 als gevolg van de maatregel Scheiden Wonen en Zorg niet ongedaan. Deze maatregel wordt niet gesteund met passende wet- en regelgeving[1] maar kent wel een reeks aan bezuinigingen oplopend tot -1,2 miljard in 2052. De 600 miljoen (maatregel 7) die u per 2027 extra beschikbaar stelt voor de Wlz-zorg voor ouderen waarderen wij, maar tegelijkertijd constateren wij dat vanaf dat jaar ook kortingen aan de orde zijn. O.a. het terugdraaien intensivering zorgarbeidsmarktbeleid (maatregel 25, -130 miljoen) en versnellen opschaling digitale zorg in verpleeg- en gehandicaptenzorg (maatregel 48, oplopend tot -270 miljoen). Ook op lange termijn zien wij dus vooral bezuinigingen in plaats van investeringen.

Vraag
Aangezien het contracteerseizoen voor de zorg op 1 juni start, is het voor ons van groot belang om op korte termijn duidelijkheid te krijgen welke financiële middelen u voor 2025 voor Wlz-zorg voor ouderen beschikbaar stelt. Is onze interpretatie juist dat u de door Rutte 4 uitgestelde bezuinigingen alsnog invoert? Mocht onze interpretatie van de budgettaire bijlage juist zijn dan bespreken wij graag op korte termijn met u welk beleid u daarvoor voornemens bent door te voeren.

[1] https://www.nza.nl/actueel/nieuws/2023/07/13/aanpassing-wet-langdurige-zorg-dringend-nodig

Met vriendelijke groet en uitziend naar een goede samenwerking,

Anneke Westerlaken,
Voorzitter ActiZ